

שות. אנאליזה? מילמל. לחצתי את זרועו כדי לעודדו. תן בי אמון, אמרתי. אבל הרברט לא יכול להתרגל לרעיון שבקרבנו החופש שעליו חלם במשך שנים כה רבות, יהיה למציאות. עדיין היה מוקדם מכדי לבצע את התוכנית הנועזת. התיישבתי ליד השולחן הקטן וכתבתי במכונת-הכתיבה מיכתב לנשיא הרפובליקה האיטלקית. לי אונה. כאשר סיימתי, הסתכלתי בשעון. הי שעה הייתה 8.30 בערב.

נותרו לי עדיין עוד שלוש וחצי שעות נוספות לחכות. בעלי נשאר דומם, עיניו תקועות בתקרה, בעוד שאני ביקשתי להסירה את דעתי בעזרת ספר של סופר ישראלי — אפרים קישון, שאנחנו אוהבים אותו במיוחד. אבל קראתי מבלי להבין, אידיאליסטית הסתובבה בראשי, האם יש לי, להרברט, הכוח לעמוד במתח, האם מותר לי לסכנו במיבצע כזה?

„אני חלש!

אני אמות!

רשעה 11.00 עזבתי את החדר ועברתי בפרודור. אמרתי כבודך-אגב לשני הקרובינירים: „אני צריכה לנסוע בלילה. יש הלווייה בנאפולי ואני לא רוצה לנסוע כשיהיה חם. נראה כי החיילים האמינו לי. הם הביעו הסכמה כבעונע לראש. ניגשתי לפיאט שאותה החנתי לי- רגלי חדר האמבטיה ופתחתי את תא הי מיטען, כדי שלא לאבד זמן בשעת הביצוע. כשחזרתי לחדר, הלבשתי את הרברט בחליפה שחורה והולצה כחולה, גם אני התלבשתי בשחור. לפי התוכנית שלי היינו צריכים להיראות כמו זוג הנוסע הלווייה אחרי כמה ניסיונות נפל בעלי, שהיה אחוז רעד מכה-רגל ועד הראש, בחזרה על המיטה. לחשתי לאווננו כדי לעודדו: „אל תפחד, הרברט, עוד מעט הכל יסתדר.“ זה היה שקר! אני ידעתי כי לפנינו מיבחנים נוראיים, אבל במצב כזה אין להסס מלשקר כדי לעודד את החלש. גיליתי את תוכניתי להרברט. הראיתי לו את החבל והמושב שקשרתי אליו, שאר חם החבאתי בחדר-האמבטיה.

הרברט לא יכול להאמין לי. „איך אני אוכל לרדת בחבל הזה? אני אמות! את לא רואה שאני חלש מדי?“ ידעתי זאת היטב, אבל היה חשוב שאצליח לשכנע אותו. ידעתי שהסיכונים עצומים. הכנסתי את התרנגול הימנית של בעלי לתוך ה"לולאה של המושב והשתמשתי בכד פלסטי

להחזיק את החבל. אחרי שווידאתי זאת, התיישבתי על השולחן והעליתי אותו על החלון. רגל אחת של היתה בחוץ. מל-מטה ראיתי את הפיאט האדומה בקושי. החלטתי: יהיה מה שיהיה! ראיתי צללית במדים, זה היה הקרבינייר. לבי פעם ב-חוקה, עצרתי את נשימתי. החייל ביק בסקרנות את המכונת. התפללתי בלי-בי: „אלוהים, שלח שהוא יילך מכאן! כאשר הגיע החייל לחלק האחורי של המכונת, הוא סגר בחוקה את המיכסה. באותו רגע הייתי בטוחה שהכל אבוד ושהוא יועיק את חברי.

המעות ולגו מעיני. בכיתי, עד שלפתע ראיתי שהלא-יאימן — קרה: החייל הפסיק לבדוק, והלך. בגלל התקרית הזאת אבדו דקות יקרנות, אבל לא יכולתי עוד לחזור בי. בכוח הייאוש הזוית את הרברט למקום הנכון, הירידה יכלה להתחיל. סניטימטר אחרי סניטימטר נתתי לו לרדת. לא הרגשתי בשיפשוף חוט הנגילון על כתפי הימנית. כגב שלי יש עד היום סימנים כחולים. בעלי כבר עבר את החלק המסור כן של הירידה כשלפתע הופיעו שני חיילים בפניתי הבניין. הם הדליקו סיגריות. במרחק של שישה מטרים מהם היה הרברט תלוי בחבל הריק. אחזתי בחבל בי שתי ידי, בכל כוחי. החיים שלו היו תלויים בחבל הזה.

אלה היו חמש הדקות הארוכות ביותר בחיי. אכן, תפילות נשמעו, ללא ספק, החיילים הלכו, ונעלמו בלילה. ידעתי שבעלי לא יוכל להחזיק מעמד במצב-ביום נוספים כאלה. נתתי לחבל לגלוש, עד שהרגשתי את האדמה תחת רגליו. הוא השמיע קריאת כאב שכאילו באה מעומק נישמתו. ראיתי איך הוא משך עצמו לעבר המכונת וניסה לפתוח את הארגון באמצע נואש, אך ללא תוצאות. הוא היה חלש מדי, ונפל על הארץ כשהוא מנסה כמיטב יכולתו להתחבא מתחת ל-מכונת.

בינתיים הכנסתי את החבל לשק. אחרי כך התחלתי להלביש בובת-דמה בפיומה של הרברט והתפללתי שהקרבינייר לא ירגיש בכך עד אחרי שאעזוב את החדר. אחרי-כך השארתי על השולחן הקטן מיכתב לנשיא ליאונה, שבו ניסיתי להצדיק את מעשי. אותם רגעים של מתיחות נוראה היקשו עלי להופיע לפני חוקים כאלה שקט.

למטה, ליד המכונת, שכב הרברט ללא גיטע. עטפתי אותו בשמיכה, פתחתי את המיכסה והנחתי את גופו המעונה בתוך

אנאליזה קאפּלר והציור ששימש לבריחה חבלניילון, פיאט נוכריות

ארגו המיטען. להומאופאטית ידעתי שהניסיונות שישב לידנו היה כן-לווייתנו. אבל באותם רגעים גם ידעתי שאני אשה מאורבת, והאשה המאוהבת אמרה לי: „את מוכרחה לעשות את זה! מוכרחה!“ נסעתי באיטיות בגינה עד שהגעתי ליציאה, עצרתי את המכונת ופתחתי את ה"לולאה" כדי שהקרבינייר יוכל לראות שאני לבדי. הוא הביט פנימה ואמר: „בסדר, סיני-יורה, ופתח את השער. היינו בחוץ.

„הוא עדיין חי!“

השלב הראשון של הבריחה היה מאוחר. באותו רגע עדיין לא היה

לי מושג על הקשיים שבהם ניתקל. פניתי שמאלה לרחוב קלימנטנה, עברתי את שער מטרונית מבלי לראות את האתרים המוארים של רומא. הסתכלתי רק במראה, כדי לוודא שאיש אינו עוקב אחרינו. לבסוף הגענו אל מיגרסה-החנייה של האינטריון האולימפי הישן. עברו כבר עשרים דקות מאז עזבנו את בית החולים.

בחנויה נשארה האופל השכורה. סוף סוף יכולתי להוציא את הרברט מארגון המיטען. דינו נגועו זו בזו לכמה שניות. בתוך האופל הוא עצם את עיניו. שמתי לו מגבעת על הראש. פניו אכזבי המחלה נותרו בצל. היתה עלי למצוא את ה"רופות" שתהיינה דרושות אם יקבל סוף-סוף. חשבתי שאפשר למצוא אותן ליד התחנה המרכזית של רומא. נעצרתי לפני התחנה. הרברט נשאר יושב במושב האחורי מימין, כאילו הוא ישן. באותו רגע, הכל היה יכול לקרות.

החיפוישים אחרינו יכלו כבר להתחיל. העיקבות היו עדיין טריים. קל היה למצוא אותנו. אז ראיתי ליד התחנה שני גרמנים צעירים שחל קילקול במכונתם והם לא ידעו איך לחזור לגרמניה. ידעתי ששני הצעירים יאשימו אותי בזה שהי"כ נסתי אותם לפרשה. אני נשבעת באלוהים שזה לא כך. אמרתי להם שיש לי מכונת העומדת ליד האינטריון, אם אתם רוצים, אתם יכולים להשתמש בה. תוכלו להמציא לי את המפתחות לאחר-מכן, אמרתי.

שעון-היד שלי הראה את השעה שתיים ועשר דקות לפנות בוקר, כאשר עלינו על הכביש המהיר רומא-פירנצה. היו מעט בכביש מכונות בשעה זו. יכולתי לרוע מהר מאד, רוב הזמן בין 180-160 קמ"ש. הייתי מוכרחה להתרכז בהניגה ולא יכולתי להתובך כדי לראות מה מצבו של הרברט. כאשר הייתי צריכה להאט וכאשר פסק רעש המנוע לרגע, שמעתי אותו נרשם חלשות. כל זה הרגיע אותי. הוא עדיין חי!

עברתי בלי בעיות את כיבדת הדרך הראשונה. קצת אחרי מודנה נאלצתי להי"כ עצר כדי למלא דלק. בעוד עובד התחנה ממלא את המיכל, ראיתי בראי כי השיער השאטני שלי במצבן מתחת לפיאה הנכ"כ ריחב הבלונדית. פחדתי. האם עובד תחנת הדלק שם לב לכך? ניגשתי לשירותים וגזזתי את השערות שהרברט אהב כל-כך במיספרייה-הציפורניים שלי. הורדתי את השערות בבית-השימוש.

בשבע ושלושים עברתי את הגבול במעבר ברנר. היה ישם תור של קרוב ל-700 מטר. ככל שהתקרבו הסתכלתי בלב רוגש כיצד המוכסים בודקים את ה"דרכון" נים של הנוסעים. לפתע פתחו אשנב נוסף. המכונת שלפני פנו לשם, ואני אחיין. הקצין הניח למכונת לעבור בתנועת-יד פשוטה. כאשר הגעתי פסע צעד לאחור, בדק את מיספר מכונת ועשה שוב תנועת-יד שאמשיך בדרך, בלי פורמאליות. הזעתי. אני עדיין מושכ"נעת שהיה לי מזל שלא-יאימן בכל הדרך הארוכה הזו.

השומעים לא האמינו

עברתי את אוסטריה, נעצרתי לרגע במיגרסה-הנייה כדי לבדוק מה שלום בעלי. פניו היו נפולות מאד, אבל הוא הבין כי הכל עבר בשלום. ראיתי בעיניו הכרת-תודה עצומה. הוא הביט בעד ה"שמישה ואמר דבר שרק מי שהיה אסיר במשך עשרות שנים יכול להגיד: „הב"ט, הביטי! יש שם באמת פרות בשדה!“

דעות של אושר ולגו מעיניו. במעבר לגרמניה לא היו בעיות. עכשיו יכולתי לנהוג באיטיות. במינכן עזבתי את האוטוסטרדה ובשעה תשע הגעתי ל-נמל-התעופה רימ. לא הייתי בטוחה איך להמתיח ברכים עם הרברט, שלא יכול להמר מילה מרוב אישור, אכלנו במיסעדה. כאשר ישבנו, אמרתי לו: „אחזור עוד מעט, אני רק רוצה לנקות.“ כל השיחות שניהלתי באותו בוקר היו דומות: „כאן אנאליזה קאפּלר, אנחנו בגרמניה.“ בתד"מה גמורה שאלו בני-שיחי: „למה כוונתך בגאנזנו?“ — „בעלי ואני.“ הייתי צריכה לחזור על זה כדי שיאמינו לי. הדוקטור טרק, ראש מדרג המי"ש פטים במישר-החוקן שאל אותי: „האם עברתם את הגבול באופן חוקי?“

קאפּלר לפני הבריחה, בכיה"כ „האם יחזיק מעמד?“

הודיתי שלא. באופן בלתי-חוקי. הוא הבטיח להודיע לשר-החוקן גנשר במחירות האפשרית. לא רציתי ששר-החוקן יודיע על בריחתו של הרברט מהעיתונות. בזמן שטילפנתי עשה הרברט דבר שהרופאים לא התירו לו מעולם: הוא הזמין מנה עצומה של קותלי-חזיר וביצים מטוגנות ובלע אותה. לאחר-מכן הצית סיגריות. החברים באו לראות אותנו. ידידים ש-הוא לא ראה מזה שלושים שנה. ביקשתי משהיה לקנות לי שני כרטיסים ב"לופטנה" להאונבר.

בכיסא-גלגלים הובל הרברט למטוס. ל-חובשים לא היה מושג מי האיש שהם מגלגלים. ישבנו במטוס והרברט לא יכול היה להסיר עיניו מהנוף שלא ראה זמן מה רב. מפעם לפעם נשק לידי אבל לא דיבר. הוא שתק במשך 65 הדקות של הטיסה. מנמל-התעופה לקחנו מונית ש-הביאה אותנו לדירת שבוולטאו.

זמן-מה אחרי שהגענו צלצלנו בדלת. היא אלה שני בלשים ששאלו שאלות על הרברט. זה לא ארך זמן רב. לא ידעתי שהאינטרפול כבר פתח בחקירה. זכרתי מה אמר לי הידען-המישפטי שלי: „אם אייפעם יגיע בעלך לגרמניה, איש לא יוכל עוד להסגיר אותך.“ אולם ידעתי שהסכנה לא חלפה.

ידעתי שיש רבים הרוצים לפגוע בחייו של הרברט. בימים הבאים, כל מדרגה בחדר-המדרגות שלנו נשמרה עלי-יד שוטרים ובלילה שמרו חיילים המורשים על הבית. אבל אנחנו לא פחדנו. היינו שקטים.

בשעה אחת לפנות-בוקר ה-17 בי חודש אוגוסט אמר לי קצין-מישטרה, כי כאמצע-יביתחון צריך לעזוב עכשיו את הבית. בעזרת ידידים שאיני רוצה לנקוב בשמותיהם מסיבות ברורות הצלחתי להיע"כ ביר את בעלי באמבולנס לבית-החולים של לונבורק, כדי להתחמק מהעיתונות שעקבה אחרינו עזבנו את הבית דרך יציאת-החירום. בבית-החולים ראיתי שני עובדים מתייחסים אל הרברט כאל אויב. חייו היו שוב בסכנה.

בלילה שלאחר-מכן, שוב בעזרת ידידים רשום באמבולנס. עזבנו את בית-החולים ועברנו לבית-החולים אחר בווסטפאליה. ירד גשם, והיה קר. הרברט רעד. הרדתי את מעילי כדי לכסותו. לא היו בפניו אלא כאב ופחד. בשש בבוקר התקרבו לבית-החולים ה"מואר... עוד לפנינו ניוכשולים שיש להתגבר עליהם, אך הקשה ביותר חלף. זכיתי בבעלי.